

Бібліографія

Любомир Винар

УКРАЇНОЗНАВЧІ ДИСЕРТАЦІЇ В АМЕРИКАНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Одним з правдивих показників заінтересування українознавством в Америці являються дисертації з українознавчою тематикою опрацьовані в американських університетах. На увагу заслуговують також українознавчі магістерські і семінарні праці, які в більшості мають компліментарний характер, проте засвідчують актуальність і можливість опрацювання певних академічних тем пов'язаних з Україною в американських високих школах. Наша бібліографія охоплює виключно докторські праці.

В першу чергу коротко згадаємо про американські бібліографічні довідники, в яких періодично подаються дисертації. Основною бібліографією американських дисертацій є місячне видання «Dissertation Abstracts»,¹ в якому вичислюються дисертації з коротким резюме («абстракт»). У 1960 році Д. Доссік видав першу обширну бібліографію дисертацій про Росію і Советський Союз,² в якій подав 960 дисертацій прийнятих в американських і канадських університетах за час від 1876 до 1960 року. Цей самий автор в американському «Славік Рівю» щорічно подає бібліографії нових дисертацій присвячених слов'янознавчій тематиці.

Опрацьовуючи бібліографію українознавчих дисертацій в американських університетах ми взяли до уваги усі важливіші амераканські бібліографічні довідники, а крім того автор стояв у зв'язку з деякими докторантами. Тому, що це перша спроба опрацювати бібліографію українознавчих дисертацій в американських університетах, напевно знайдуться деякі пропуски. На основі наших обчислень в роках 1934—1967 на 19 американських університетах прийнято 41 дисертацію з українознавчою тематикою. Цей період ми поділили на три хронологічні частини й одержали таке зіставлення: в роках 1934—1944 маємо лиш 2 докторські праці; 1945—1955 — 7 дисертацій; 1955—1967 — 32 дисертації.

На історію і політичні науки припадають 23 дисертації, на літературу і мовознавство — 11, на економічні науки — 5 і на соціологію — 2 докторські праці.

¹ *Dissertation Abstracts*, Ann Arbor, Mich.: University Microfilms, 1952.

² Jesse J. Dossick, *Doctoral Research on Russia and Soviet Union*, New York, 1960.

Дальше зіставлення дасть нам ясну картину розподілу українознавчих дисертацій по окремих університетах в США:

Columbia University — 8; Harvard University і Radcliffe College — 5; University of Chicago — 4; University of Pennsylvania — 4; Yale University — 3; Indiana University — 3; University of Illinois — 2, University of Michigan — 2; Princeton U-ty — 1, University of Washington — 1; University of California — 1, State University of Iowa — 1, Rutgers U-ty — 1; Fordham U-ty — 1; Georgetown U-ty — 1; Michigan State U-ty — 1; University of Minnesota — 1; University of Colorado — 1.

Авторами 41 дисертацій були 22 українські докторанти й 19 докторантів неукраїнського походження.

Вищенаведені статистичні дані виразно вказують на те, що українознавство в американських університетах дальше перебуває в своєму ембріональному стані. Багато українських докторантів в США оминає українознавчу тематику, як «непопулярну» і присвячує свої дисертації вибраним питанням російської або польської історії, літератури і взагалі культури. Часами така настанова оправдується особистим зацікавленням докторанта, браком джерел, «зовнішнім тиском» та іншими причинами. Проте на основі нашої бібліографії наглядно бачимо, що в найповажніших американських університетах апробовано українознавчу тематику і докторанти могли опрацювати свої теми майже з усіх ділянок суспільних і гуманістичних наук.

Треба також згадати, що в деяких випадках українознавча тематика докторських праць ішла під «вивіскою» російських студій і «росієзнавства». Проте ці праці в нашій бібліографії становлять дуже низький відсоток.

БІБЛІОГРАФІЯ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ДИСЕРТАЦІЙ В АМЕРИКАНСЬКИХ ВИСОКИХ ШКОЛАХ (1934—1967)

- Armstrong John Alexander, Jr., *Ukrainian Nationalism, 1939—1945*. New York: Columbia University, 1953.
- Besharov Justinia, *The Imagery of the Igor Tale in the Light of a Byzantine Text on Rhetoric*. Cambridge, Mass: Radcliffe College, 1953.
- Bilinsky Yaroslav, *Ukrainian Nationalism and Soviet Nationality Policy After World War II*, New Jersey: Princeton University, 1958.
- Boba Imre. „Nomads in the Formation of the Kievan State,“ Washington, Seattle: University of Washington, 1962.
- Bociurkiw Bohdan R. *Soviet Church Policy in the Ukraine, 1919—1939*, Chicago: University of Chicago, 1961.
- Brinkley George A., *Allied Intervention and the Volunteer Army in South Russia, 1917—1921*. New York: Columbia University, 1964.
- Budurowycz Bohdan B., *Polish-Soviet Relations, 1932—1939*. New York: Columbia University, 1958.
- Cizevska Tanja, *The Vocabulary of the Igor Tale Compared with Other Old Russian Texts*. Cambridge, Mass.: Radcliffe College, 1955.
- Dmytryshijn Basil, *Moscow and the Ukraine, 1918—1953: A Study of Russian Bolshevik Nationality Policy*. Berkeley, California: University of California, 1955.
- Fedyshyn Oleh Sylvester, *German Plans and Policies in the Ukraine and the Crimea, 1917—1918*. New York: Columbia University, 1962.

- Frank Andrew G., *Growth and Productivity in Ukrainian Agriculture and Industry, 1928—1955*. Chicago, Illinois: University of Chicago, 1957.
- Halich Wasył, *Economic Aspects of Ukrainian Activity in the United States*. Iowa City, Iowa: State University of Iowa, 1934.
- Hursky Jacob P., *The Patronymic Surnames in Ukrainian*, Philadelphia: University of Pennsylvania, 1957.
- Ishchuk-Pazuniak Natalia, *The Vocative Case in Ukrainian*. Philadelphia: University of Pennsylvania, 1956.
- Kamenetsky Ihor, *German Lebensraum Policy in Eastern Europe during World War II*, Urbana: University of Illinois, 1958.
- Koenig Samuel, *The Ukrainians of Eastern Galicia. A Study of Their Culture and Institutions*, New Haven: Yale University, 1935.
- Koropecky Iwan Swiatoslaw, *The Economics of Investment In Ukrainian Industry, 1928—1937*. New York: Columbia University, 1964.
- Kowal Lubomyr, *Economic Doctrines of M. I. Tugan-Barnovsky*, Urbana: University of Illinois, 1965.
- Kozauer Nikolaus John, *The Carpatho Ukraine Between the Two World Wars-With Special Emphasis on the German Population*, New Jersey: Rutgers University, 1964.
- Lencyk Wasył, *The Eastern Catholic Church and Czar Nicholas I*, New York: Fordham University, 1961.
- Luckyj George Stephen Nestor, *Soviet Ukrainian Literature. A Study in Literary Politics, 1917—1934*. New York: Columbia University, 1953.
- Lukasz Elena, *Ukraine at the Paris Peace Conference, 1919*, Chicago, Ill.: University of Chicago, 1963.
- Luther Michael Martin, *The Birth of Soviet Ukraine*. New York: Columbia University, 1962.
- Lynch Donald Francis, *The Conquest, Settlement and Initial Development of New Russia (The Southern Third of the Ukraine) 1780—1837*. New Haven: Yale University, 1965.
- Mamchur Stephen W., *Nationalism, Religion, and the Problem of Assimilation among Ukrainians in the United States*. New Haven: Yale University, 1942.
- March George P., *The Cossacks of Zaporozhe*. Washington, D. C.: Georgetown University, 1965.
- Melnyk Zinowij Lew, *Ukrainian Capital and the Soviet Economy*. East Lansing: Michigan State University, 1961.
- Mierau Eric, *A Descriptive Grammar of Ukrainian Low German*. Indianapolis: Indiana University, 1965.
- Noonan Thomas J., *The Dnieper Trade Route in Kievan Russia, (900-1240 A. D.)* Bloomington: Indiana University, 1965.
- Papazian Dennis, *Nicholas Ivanovich Kostomarov: Russian Historian, Ukrainian Nationalist, Slavic Federalist*. Ann Arbor: University of Michigan, 1967.
- Proffer Carl R., *The Comparisons in Gogol's Dead Souls*, Ann Arbor, Mich.: University of Michigan, 1963.
- Reshetar John S., *Ukraine and Revolution (1917—1920)*. Cambridge, Mass.: Harvard University, 1950.
- Rogosin Boris Ivan, *The Politics of Mikhail P. Dragomanov: Ukrainian Federalism and the Question of Political Freedom in Russia*. Cambridge, Mass.: Harvard University, 1967.
- Romanenchuk Bohdan, *Modernistic Trends in Ukrainian Literature, 1900—1923*, Philadelphia, University of Pennsylvania, 1958.
- Stercho Peter George, *Carpatho-Ukraine in International Affairs, 1938—1939*. Indiana: University of Notre Dame, 1959.
- Sullivant Robert S., *Soviet Politics in the Ukraine, 1917—1957*. Chicago, Illinois: University of Chicago, 1958.
- Tuchak William, *Khrushchev and Ukraine. Ukraine in Khrushchev's Political Biography*. Boulder, Colorado: University of Colorado, 1963.
- Wexler Paul N., *Purism in the Development of a Standard Language, with Special Reference to Modern Standard Bielorrussian and Ukrainian*. New York: Columbia University, 1967.

- Y u z y k Paul, *Ukrainian Greek Orthodox Church of Canada (1918—1951)*, Minneapolis: University of Minnesota, 1958.
- Y u r i e f f Zoya, *Gogol as Interpreted by the Russian Symbolists*. Cambridge, Mass.: Radcliffe College, 1956.
- Z u j e w s k y j Oleh, *The Problem of Ukrainian Artistic Translation*. Philadelphia: University of Pennsylvania, 1962.

Заключення.

Деякі з вичислених докторських праць появилися згодом на книжковому ринку в поширеному виді, як також під зміненою назвою.

Слідуючі праці були видруковані:

- J o h n A. Armstrong, *Ukrainian Nationalism 1939—1945*. New York: Columbia University Press, 1955. 322 p. (Друге видання появилося в 1963 році).
- Y a r o s l a v Bilinsky, *The Second Soviet Republic: The Ukraine after World War II*. New Brunswick: Rutgers University Press, 1964. 539 p.
- B a s i l Dmytryshyn, *Moscow and the Ukraine, 1918—1953*. New York: Bookman Associates, 1956. 310 p.
- I h o r Kamenetsky, *Secret Nazi Plans for Eastern Europe; A Study of Lebensraum Policies*. New York: Bookman Assoc. 1961. 263 p.
- G e o r g e Luckyj, *Literary Politics in the Soviet Ukraine, 1917—1934*. New York: Columbia University Press, 1956. 323 p.
- Z i n o v i j L. Melnyk, *Soviet Capital Formation, Ukraine. 1928/29—1932*. Munich: Ukrainian Free University Press, 1965. 182 p.
- J o h n S. Reshetar, Jr., *The Ukrainian Revolution, 1917—1920*. Princeton: Princeton University Press, 1952. 363 p.
- R o b e r t S. Sullivant, *Soviet Politics and the Ukraine, 1917—1957*. New York: Columbia University Press, 1962. 438 p.